GRO*bladet*

Skellefteå trädgårdssällskap

för inspiration, fakta, tips och idéer

Nummer 3 2016

Styrelse

Ordförande
Gunilla Lundmark 0910-51548
Furubacksvägen 14 076-118 37 40
932 37 Ursviken
gunilla.ursviken@gmail.com

Vice ordförande
Ingrid Bredberg 0910-387 12
N. Stationsgatan 6 070-695 42 41
931 1 SKELLEFTEÅ
ingrid.bredberg.sw@gmail.com

Kassör
Anna Norström 070-3254269
Häckstigen 14
931 64 Skellefteå
annasallad@gmail.com

Sekreterare
Solweig Widmark-Andersson
Nyckelgatan 20 0910-39089
931 63 Skellefteå 070-371 89 49
solweig.wa@gmail.com

Ledamöter
Ulf Bodén 0910–514 26
Harrbäckssand 225 070-636 47 97
Ursviken 932 35
ulf.boden@hotmail.se

Beatrice Wiström 070-698 05 52
Gärdsmark 271
931 95 SKELFTEÅ
beawistrom@gmail.com

Inger Höglund 0910-157 08
Ö. Nygatan 138 070-246 83 75
931 35 Skellefteå
inger.hoglund@skelleftea.se

Hillevi Forsgren 070-664 18 50
Rosgatan 14
931 39 Skellefteå
hillevi.forsgren@gmail.com

Elisabet Wiklund 070-303 03 97
Griffelgatan 20
932 51 Bureå
lisa.wiklund62@gmail.com

-

ORTSOMBUD
Eftersom vårt trädgårdssällskap har brett ut sig till fler orter så vore det trevligt om vi kan få förslag på personer som du tycker är lämpade som ortsombud.
Kontakta vår ordförande Gunilla

GRObladets
Redaktionskommitté
Maritha Norlund
Aina Holmgren
Berit Markstedt
Karin Ekenstedt
Åsa Lindström, layout

Bidrag till GRObladet skickas
till Maritha Norlund
marithanorlund@hotmail.com
070-283 95 37

Vi hoppas på trevliga bidrag

Redaktionens rader

Det var en gång ett äppelträd som planterades i början av 50-talet. Hennes namn är Transparante Blanche som betyder genomskinlig, vit och blank. Idag är hon Sveriges mest odlade äppelsort och passar bra i Västerbottens klimat. Därför är hon vårt landskapsäpple och finns i zon 1-6. Hon är ett sommaräpple med kort hållbarhet. Tål inga fall på marken och blir därför lätt kantstött. Hon är ett jättebra äpple att göra mos av, goda att äta, baka, torka och göra must av. Hon ger enorma mängder frukt varje år som även gläder sidensvansarna på senhösten. Mitt träd har en enorm krona som ger skön skugga vid varma sommardagar. När hon blommar i början av juni håller bin och humlor konsert i trädet. Nu på äldre dagar har en gren fått en stötta under sig. Trots sin höga ålder producerar hon frukt som aldrig förr. På senhösten tappar hon sina löv och står avklädd och sträcker sina grenar mot skyn. Tack för allt du ger år efter år mitt kära äppelträd Transparante Blanche.
Karin Ekenstedt

Den som planterar ett träd har inte levt förgäves. (Kinesiskt ordspråk)

I förra numret hade vi en artikel om Gamla seminariet, tyvärr så missade vi att nämna att det var Pernilla Lindström från museet som bidragit med detta. Vi ber så mycket om ursäkt för misstaget

Vi i styrelsen vill tacka er som öppnade era trädgårdar i sommar så att medlemmarna fick komma och njuta av allt vackert!

Planteringen I Bonnstan ”Nordiskt ljus”

Hur blev det?

Det blev en hel del diskussioner när vi planterade. Skulle vi ha största plantorna i mitten som vi alltid gjort tidigare eller inte. Till slut enades vi om att sätta de höga längst bak som får bilda en bakre form. De som stannar och beundrar rabatter står oftast vid skylten och tittar på växterna.

Ett missförstånd uppstod när rabatten skulle invigas i samband med kyrkhelgen. Några samlades vid rabatten som vi gjort alla år. Vi väntade på Christer Lindahl från Vuxenskolan som skulle hålla invigningstalet. Han syntes tyvärr inte till, så vi gjorde en enkel invigning bland oss som var där. Senare fick vi veta att invigningen hade skett på stora scenen. Vi missade därför den sammanställning Christer gjort från det material jag lämnat över till honom. Vi hade 10-årsjubileum, det var orsaken till att invigningen var på stora scenen. Jag o Doris fick senare motta en fin bukett rosor i olika färger, kanske en idé till färgtemat nästa år.

De gula husarknapparna, ampelskäran och blåkragen blev inte rätt nyans, men de hade börjat blomma när vi planterade och lyste upp. Kvar bland plantorna som inte planterades blev Rudbeckia Hirta ”Prairie Sun” och Ageratum ”Blue Horizon” som vi nu ser hade den rätt färgnyans som passat bättre i temat Nordiskt ljus. Men det är svårt att tänka sig in i hur det ska bli när plantorna är små, vilka blir bra hela sommaren? Erfarenheter vi får ta med oss till nästa år och som jag försöker förmedla till andra trädgårdsintresserade.

Vi hade olika sorter salvia t ex Blåsalvian som Inga dragit upp, den blev jättefin. Det var bra för slutresultatet att jag efter planteringen tog bort några nattblomster som var ynkliga. Senare visade det sig att de små doftande blommorna slog ut på kvällen och på dagen såg man bara en massa frökapslar.

Den nya Scharlakanssalvian ”Summer Jewel White” blev en total flopp. Den blommade rikligt med små vita blommor i början av sommaren, enligt beskrivning skulle den blomma rikligt hela sommaren men den började vissna delvis och vi klippte bort den till slut. Vi pratade med Kjell Marklund som menade att sporer från mjöldagg angripit denna salvia som hade dålig motståndskraft, eller finns det en annan förklaring?

Det fanns det en stor kal fläck i rabatten. Doris kom med idén att samla alla de fina trampstenarna i en grupp för att dölja blommorna som saknades

Den Nemesia ”Masgererade Fragrance” som blommade jättefint början av sommaren, drabbades även den av vissna grenar så det blev ett kortvarigt ögongodis.

De blå Laurentia axillaris blue har blommat fint hela sommaren. Den nya sorten Alpförgätmigej ”Savole Blue” var kompakta i växtsättet. Några plantor på prov av silverklint ”Magic Silver” sattes i bakgrunden, men blev lite obetydliga. Silversalvian ”White Birds” som Thyra alltid lyckas med, blev jättefint i framkanten.

Rosenskäran Cosmos bipannatus ”Xanthos” blev jättefin, men det fodras att man klipper bort överblommade blommor så det ej bildas fröer. Det bildades massor med ny knoppar, en cosmos vi rekommenderar. En del sorter av cosmos blir ofta bara en grön kraftig planta och få blommor. Vi satte Petunia ”Dream yelow” trots att vi vet att petunian blir ful när det regnar. Den passade bra in i rabatten och hade den rätta gula nyansen.

Hur ska vi planera till nästa år? Ska vi t.ex. dra upp tobaksblommor, tagetes, dahlior, lejongap, silverek m.fl. som inte så lätt drabbas av sjukdomar, de blommar hela sommaren och behöver inte så mycket skötsel. Det är alltid en utmaning att prova nya sorter som dyker upp när den nya frökatalogerna kommer.Ett stort tack till mina medhjälpare, Thyra, Inga, Eivor och Doris som fixat skylten.

Ulla Holmström

Öppna trädgårdar 2017

Fundera på om du kan låta oss få ta del av din trädgård!
Den behöver inte vara perfekt.
Vi vill gärna ta del av dina idéer och erfarenheter.

Program hösten 2016 våren 2017

Lokal för alla trädgårdscaféer är **Gamla seminariet**

Tis. 18/10 kl. 19.00 Trädgårdscafé
Maria Nilsson från Eriksdal föreläser om att ”Odla ätbart och laga vegetariskt”
Tis. 15/11 kl. 19.00 Trädgårdscafé
Medlemmar visar sina egna bilder. Anmälan till Elisabeth Wiklund senast den 7/11 lisa.wiklund62@gmail.com Telefon: ***070 – 303 03 97***

Program våren 2017
Tis. 24/1 kl. 19.00 Trädgårdscafé
Frökväll, hur gör man för att driva upp perenner, sommarblommor, grönsaker mm. Föreläsare meddelas på hemsidan senare.

Årsmöte och Trädgårdscafé

Tisdag den 21 februari kl. 19.00
Gamla Seminariet, Kanalgatan 6
Program
Kommer i nr. 1/2017

Vi bjuder på fika!
Alla medlemmar hälsas hjärtligt välkomna!
Styrelsen

OBS! *Motionstiden går ut den 31 januari*

Våra träffar är ett samarrangemang med Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan

Digitalt Groblad

Genom att försöka få fler som läser GroBladet digitalt, försöker vi hålla föreningens kostnader nere och därmed förhindra en höjning av medlemsavgiften inom den närmaste framtiden.

Du/Ni som använder dator eller surfplatta kan anmäla er mailadress på beawistrom@gmail.com så kommer ni att få ett mail där en länk presenteras när varje nytt nummer släpps.

Har du en smartphone kan man hämta ner och spara tidningen som därmed kan läsas utan anslutning till Internet. Praktiskt när man står i obygden och vill kolla kalendern eller en vägbeskrivning till t ex ett trädgårdsbesök. Detta gäller självfallet laptops eller surfplattor också.

Största fördelarna med digital distribution är:

- Alla bilder är i färg.
- Du får Grobladet minst ett par dagar före de som har postgång.
- De flesta länkar och mailadresser är direkt klickbara.
- Miljövinst för alla då användningen av papper och distributionen minskar.
- Alltid med i fickan eller handväskan. (Smartphones)

Kolla även på vår hemsida

På trädgårdssällkapets hemsida kan du även se vår publikation GRObladet med bilder i färg. Bea Wiström hjälper till med hemsidan

http://www.skellefteatradgardssallskap.se

eller googla Skellefteå Trädgårdssällskap

Skellefteå Trädgårdssällskap

Skellefteå Trädgårdssällskap finns även på facebook.
Det är en sluten grupp vilket innebär att som medlem kan du ansöka om att få följa gruppen

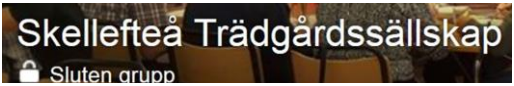

Föreningens sommarresa

Den 6/8 kl. 08:00 från Folkets parks parkering startade årets trädgårdsresa. En fullsatt buss styrde nu färden mot Sävar. Ett litet stopp vid Stenfors gård, Ånäset, där det egna medtagna fikat förtärdes. Tyvärr var inte gården öppen, men stoppet var ändå välkommet.

Med nyväckt energi åkte vi vidare till Sävar och den första trädgården för dagen. Det var Barbro och Erik Lindgren som välkomnade oss ännu en gång. Deras spaljerade äppelträd är en för mig ovanlig syn. Jag hade ingen aning om att det gick göra så med äppelträd.

De har en mycket trevlig villaträdgård med en vacker damm med träbro över. Dessutom kunde man njuta av en helt fantastisk röd krollilja. Det finns en mångfald av växter i Lindgrens trädgård både väntade och växter som verkligen överraskar. En knölal t.ex. Den ser man inte i alla trädgårdar. En väldigt fin vatteninstallation med en mycket försiktigt rinnande stråle över en platt sten. Jättefin! Efter en timmes strosande i Lindgrens ljuvliga trädgård var det dags för avfärd mot Täfteå och nästa trädgård.

I Täfteå möttes vi av Bosse Strandgren och Margaretha Rutqvist. De tog emot oss i sin barrväxtträdgård. Bosse berättade att han byggt upp den eftersom under flera års tid. De hade börjat med en mer traditionell trädgård som Margaretha var den som stod för. På 90-talet började Bosse plantera barrväxter och intresset var väckt. Det fanns barrväxter av alla de slag. En liten pytteliten växt som såg ut som en miniatyrtall . Man kunde också se krypande barrväxter med vita barr. De hade mycket vackert med olika typer av grus som förhöjde effekten av växternas ovanlighet. Men det fanns blommande växter i deras trädgård också, som den vackra rosen.

Nu började magarna kurra ordentligt för oss, så vi bordade bussen och styrde vidare mot restaurang Kvarkenfisk. Då började regnet ösa ner, men vi skulle ju äta så det gjorde inte så mycket. Där bjöds det upp till buffé. Sallader, sill och strömming, en kräm med västerbottenost som var ljuvlig. Dessutom hembakat helt fantastiskt mjukt bröd, som gick lika bra som efterrättskaka som mättande matbröd. Ett ljusugnsbröd bakat med kornmjöl smakade helt underbart. Efter kaffet var alla nöjda och belåtna. Döm om vår förvåning, precis då vi kom ut bröt solen genom molnen igen.

Vi fortsatte vår resa mot Yttertavle och Helena Holmgren. Där måste jag erkänna att jag blev överväldigad. Vart man än såg så fanns en plantering. Och det vill inte säga lite när gissar att tomten var på 2-

3000 kvadrat. Vi möttes av en spaljé av ”hässjevirke” och grenar. Enkelt men så effektfullt. Det var nog det enkla som genomströmmade Helenas trädgård som gjorde mig så imponerad. Inte mycket dyra stenläggningar och designande rabatter. Ni som sett min trädgård förstår varför jag föll för den här. Helena hade använt mycket lagom tjocka trädstammar som stopp runt rabatterna. Det var verkligen fint. Sen hade hon ju en hel del ögongodis när det kom till blommor också. En mycket vacker

lilja, en nästan svart krollilja och en limegrön hosta. Man kunde inte se sig mätt. Men dagen hade mer på schemat.

Fikat på eftermiddagen serverades på ”Smultronstället”, en handelsträdgård med gårdscafé. Där fanns det grejer ska jag säga. Både jättefina växter och massor med unik och fin trädgårdkonst. Vi glömde nästan bort att vi skulle fika. Fikat var inte sämre det, smörgås med lax och kaffe. Oj, vad gott vi mådde.

Man skulle kunna tro att det skulle vara avslaget i bussen på väg hem efter en så fullspäckad dag. Men icke. Det pratades och jämfördes intryck, utbyttes råd och tips. Så hux flux var jag hemma.

På Skellefteå trädgårdssällskaps styrelses vägnar vill jag tacka de som visade sina trädgårdar och tog emot oss. Alla som åkte med och gjorde även denna resa oförglömlig. Sist men inte minst Artic Buss för en säker och trivsam färd.

Elisabeth Wiklund

Trädbeskärning inför 2017

Beskärning av äppelträd 2016 sker öster om E4:an.
Kostnad: 100 kr/äppelträd - enkelbeskärning ca 20 min
Kostnad: 150 kr extra/äppelträd - omfattande beskärning max 1 tim.
OBS! Träden ska märkas med band!!!!
Betala in avgiften för det antal äppelträd du vill ha beskurna på plusgirokonto 66713-9 så kommer vi under våren och hjälper Dig.

Efterlysning! Trädbeskärare sökes. Vid intresse kontakta Ingrid Bredberg för mer information. Se kontaktuppgifter på sid. 2

Utgivningsplan för GRObladet 2014

Nr	sista manusdag	Utkommer
1/2017	18 december	ca vecka 5
2/2017	8 april	ca vecka 18
3/2017	5 september	ca vecka 40
Annonspriser:	Helsida 500:-	Halvsida 300:-

För att underlätta för de som delar ut GRObladet, är det bra om ni märker era postlådor med namn och nummer.

Tack på förhand!

Falsk ostkaka

Tillagning

9 dl tärnad och skalad squash
4 msk vetemjöl
4 ägg
2 bittermandlar eller en droppe bittermandelolja
1 dl socker
25 malda mandlar
1/2 liter mjölk, eller mjölk och grädde efter samvete

Koka squashtärningarna så mjuka att de går att mosa.
Vispa ihop övriga ingredienser och häll i den mosade squashen.

Häll allt i en lätt smord form (3l kakform t.e.x)

Grädda i 45 min i 200 grader.

Serveras sedan ljummen med en liten klick grädde och sylt, gärna lingonsylt som inte är så söt.

Bild Flickr Deedavee Easy flow